

• Тижнева газета •

«ПРИКЛАДАЄМО МАКСИМУМ ЗУСИЛЬ, АБИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ПЕРСОНАЛУ СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТА КОМФОРТНІ УМОВИ ПРАЦІ»

У рамках проведення «Вівторкових зустрічей» основною темою розмови із заступником генерального директора з персоналу ХАЕС Богданом Шмигельським стало обговорення виконання за перше півріччя поточного року головного документу НАЕК «Енергоатом», Хмельницької АЕС, яка керується ним у своїй виробничій та соціальної діяльності, – Колективного договору.

– Традиційно у липні ми підбиваємо підсумки за результатами роботи у цьому напрямку. Нещодавно на засіданні комісії, яка складалася із представників адміністрації енергопідприємства та профспілкової організації ХАЕС, одногосподно було прийняте рішення щодо виконання Колдоговору за вищезазначений період. Звичайно, озвучувалися та обговорювалися проблемні питання, організаційні зауваження, проте в результаті усі зійшлися на спільній позиції, що колектив працює у правильному напрямку. Усі складні моменти, що виникали минулими роками, вирішуємо і надалі будемо усе робити, аби персонал працював у комфортних умовах. Що стосується низки не повною мірою вирішених питань, то в їх числі мамографічне обстеження працівників ХАЕС та забезпечення персоналу засобами індивідуального захисту. Звісно, в умовах воєнного часу на те є певні причини: змінюються ціни на товари чи послуги, змінюються чи блокуються логістичні шляхи, багато підприємств, з якими співпрацювала атомна електростанція, зупинили виробництво. Проте і адміністрація ХАЕС, і профспілкова організація, і НАЕК «Енергоатом» в цілому розуміють важливість виконання Колективного договору атомників і прикладають значні зусилля, аби виконати свої зобов'язання повною мірою і забезпечити персоналу соціальні гарантії. Цей основний закон, за яким живе Хмельницька АЕС, – важлива соціальна складова успішної співпраці між роботодавцем та працівником, – наголосив Богдан Шмигельський.

– Богдане Леонідовичу, як вплинув воєнний стан на виконання Колективного договору? Як вдалося зберегти основні соціальні виплати персоналу, а від яких довелося відмовитися?

– Аби виконати деякі зобов'язання, доводилось докласти набагато більше зусиль, ніж у мирний час. Після початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України змінилися обставини, закони, внесені зміни і до Кодексу законів про працю. Останні стосуються відпусток, соціальних виплат. Адміністрація ХАЕС намагається завжди йти назустріч працівнику та надавати максимальну тривалість відпустки, хоч закон дозволяє її обмежувати. Наразі зменшилися і доходи НАЕК «Енергоатом», так як немає змоги продавати електроенергію у повному об'ємі вітчизняним споживачам: як фізичним, так і юридичним. У зв'язку з цим було прийнято кілька спільних рішень про обмеження соціальних виплат, виняток склали лише виплати дітям-сиротам та дітям-інвалідам. Це стосувалося матеріальної допомоги до відпустки, проте наразі така виплата уже відновлена і усі, хто мав на неї право і не отримав, зможуть це зробити у третьому кварталі поточного року. Нині діє ще одне спільне рішення про оптимізацію витрат – це обмеження деяких видів надбавок та преміювання персоналу. Проте ці обмеження не впливають на зменшення фонду оплати праці, який запланований на 2022 рік. Маємо надію, що невдовзі фінансовий стан енергокомпанії покращиться і усі грошові виплати, на які розраховували атомники, відновляться. Хоча зауважити, що обмеження соціальних виплат не стосується матеріальної допомоги працівникам, які служать у територіальній обороні та ЗСУ.

Певний відбиток на виконання Колдоговору в частині надання позик працівникам Хмельницької АЕС наклало і тимчасове закриття державних реєстрів, яке зупинило роботу ЦНАПів, державних реєстраторів, нотаріусів, ріелторів. На даний час вони потроху поновлюють виконання своїх функцій, і ХАЕС нарешті теж може надавати безвідсоткові позики. Наразі оформлено три позики на лікування та одну на покращення житлових умов. Задля видачі останніх будемо робити усе можливе, аби освоїти фонд, який цього року закладений у сумі 10, 5 млн грн. Звісно, ціни на квадратні метри значно виросли, і ми

з об'єктивних причин не зможемо забезпечити більшу кількість бажаючих отримати фінансову позику на житло. До прикладу, якщо минулого року більше 20 працівників енергопідприємства змогли оформити такі фінансові документи, то цього року розраховуємо на 15.

Ще одним нововведенням у трудовому законодавстві під час воєнного стану стали зміни у тривалості робочого тижня: тепер його роботодавець може збільшувати до шести робочих днів без збільшення заробітної плати. Однак, адміністрація Хмельницької АЕС спільно із профспілковою організацією прийняли рішення не використовувати цей механізм у роботі енергопідприємства. Колектив ХАЕС працює стабільно і забезпечує безпечну експлуатацію при п'ятиденному робочому тижні, – наголосив заступник генерального директора з персоналу.

– Які новації трудового законодавства впливають на врегулювання питань трудових відносин?

– Згідно змін та доповнень у вітчизняному Кодексі законів про працю, нині роботодавець має право встановлювати додаткові вимоги при працевлаштуванні, може брати кандидата на випробувальний термін. Також наразі обмежено тривалість відпусток без збереження заробітної плати для тих працівників, які перебувають за межами України. 19 липня набрав чинності закон, який визначив строк – така відпустка не може тривати більш, ніж 90 днів. Відмінено обов'язок роботодавця виплачувати середню заробітну плату для працівників, призваних до Збройних Сил України. З 1 серпня спільним рішенням НАЕК «Енергоатом» та профспілкової організації встановлено місячну матеріальну виплату для таких працівників компанії у розмірі трьох мінімальних заробітних плат, але не більше, ніж їх середній заробіток. Таким чином ми підтримуємо наших захисників.

– Які тези є основними в кадровій політиці Хмельницької АЕС?

– Основне завдання і теза – це якісне комплектування відповідними кадрами енергопідприємства. Основними вимогами до персоналу є базові знання, бажання і вміння вчитися, а також деякі додаткові вміння і навички для певних професій, зокрема, це стосується оперативного персоналу.

– Як відбувається працевлаштування на ХАЕС, скільки претендентів нараховує база даних? У яких спеціалістах є найгостріша проблема?

– Процес працевлаштування описаний у нашому положенні про комплектування персоналу, і він доволі простий та оптимальний. Наразі офіційний сайт ВП ХАЕС у відповідності до законодавства не працює, але резюме кандидата можна надіслати на електронну адресу підприємства, також для цього у холі атомної електростанції розміщена скринька для паперового варіанту. Усі резюме потрапляють у базу даних Хмельницької АЕС, яка нині нараховує більше 2,5 тисяч претендентів. Керівники підрозділів, їх заступники з персоналу, відповідальні працівники, які працюють з базою даних, відбирають резюме за потребою у тій чи іншій кваліфікації. Провівши кілька співбесід, очільники цехів та відділів готують пакет документів на комісію під головуванням генерального директора ХАЕС. На її засіданні проводиться чергова співбесіда, оцінка психофізичного обстеження, оцінюються корупційні ризики, заповнюються анкети зворотного зв'язку, і в результаті приймається рішення про рекомендацію на працевлаштування у той чи інший підрозділ.

У першому півріччі поточного року плинність кадрів на ХАЕС склала 0,32 відсотка, це невеликий показник. З початком війни із енергопідприємства звільнилося 250 працівників, натомість 125 прийнято. Серед звільнених левову частку склали пенсіонери, близько 20 осіб виїхали за кордон.

Наразі маємо найбільшу нестачу в електротехнічному персоналі, потребуємо й інженерних спеціальностей у галузі теплоенергетики, атомної енергетики. Причина криється у тому, що зараз мало студентів вступають у вузи на вищеперераховані спеціальності. Проте намагаємося популяризувати професію інженера-атомника: ХАЕС уклала договори про співпрацю із дев'ятьма технічними вузами країни, впроваджуємо і дуальну освіту на підприємстві, залучаємо до проходження практики на Хмельницькій АЕС студентів, особливо місцевих. Наші спеціалісти беруть участь у засіданні комісії із захисту дипломних робіт бакалаврів та магістрів. Це також один із етапів, на якому можна оцінити та відібрати потенційних кандидатів на працевлаштування. Маю надію та сподівання, що напрямок інженерії серед студентів відновить свій престиж, і кількість бажаючих присвятити життя атомній енергетиці зросте. Принаймні, на Хмельницькій АЕС докладається максимум зусиль для цього, основним же аргументом є стабільність, пристойна заробітна плата і високі соціальні стандарти.

Тетяна Степанюк

Фото Євгена Цибульського

ПРАЦІВНИКИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АЕС
ВІД ПОЧАТКУ ВІЙНИ ПЕРЕРАХУВАЛИ
ВЛАСНІ КОШТИ У СУМІ

84 423 558,01 ГРН

**НА ПІДТРИМКУ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ!**

У ЛЮТОМУ - 8 473 848,46 ГРН
У БЕРЕЗНІ - 34 487 006,46 ГРН
У КВІТНІ - 16 607 652,75 ГРН
У ТРАВНІ - 8 655 810,22 ГРН
У ЧЕРВНІ - 8 325 413,32 ГРН
У ЛИПНІ - 7 873 826,80 ГРН

ЗБІР КОШТІВ ПРОДОВЖУЄМО!
СЛАВА УКРАЇНІ!!!
ГЕРОЯМ СЛАВА!!!

НА ОСНОВІ ДОСТОВІРНИХ ДАНИХ ТА ПОКАЗНИКІВ

Про такий напрям досліджень як радіаційний контроль Віталій Обух дізнався під час строкової служби на флоті. На військовому кораблі, де йому випала доля провести три роки, виявилась вакантна посада дозиметриста. Командири почали розглядати можливі варіанти. Відсіювалися ті, хто не мав ніякої спеціальності. А у Віталія вже було посвідчення токаря та певний стаж роботи на моторобудівному заводі. Командири вирішили, що юнак швидко опанує премудрості роботи апаратури, яка фіксує різні види іонізуючого випромінювання.

За часів Рядянського Союзу у військах підхід до дозиметричного контролю не завжди був формальним, бо актуальною вважалась тема можливого ядерного конфлікту. Принаймні кожен корабель у військово-морському флоті мав засоби контролю радіаційної обстановки.

Знання та практичні навички, набуті під час військової служби, згодом допомогли Віталію Обуху потрапити 1985 року у новостворений цех радіаційної безпеки Хмельницької АЕС. Довірили посаду дозиметриста у складі змінного персоналу.

Переосмислити значення опанованої професії дозиметриста Віталія змусили події 1986 року на Чорнобильській АЕС. До ліквідації наслідків масштабної радіаційної аварії була залучена велика кількість цивільних та військових. Під час першого відрядження на ЧАЕС Віталій брав участь у проведенні радіаційного контролю території міста-супутника електростанції. Згодом доля розпорядилася бути серед ліквідаторів на промайданчику зруйнованого енергетичного об'єкта. Роботи вистачало всім. Основні зусилля були направлені на очищення промислових будівель та територій від залишків будівельних конструкцій, забруднених радіоактивним матеріалом. Віталій займався радіаційним моніторингом та визначенням місць, які є потенційно небезпечними для перебування ліквідаторів. У його практиці траплялись випадки, коли апаратура фіксувала інтенсивність іонізуючого випромінювання понад десять рентген на годину.

Віталій Обух повернувся до основної роботи на Хмельницькій АЕС, і події чорнобильської трагедії поступово відійшли на задній план. Фахівця залучили до заходів з пуску першого енергоблока. Роботи вистачало кожному працівнику електростанції. Через десять років події ліквідації аварії на ЧАЕС пригадалися у новому ракурсі. До керівництва Хмельницької АЕС з державних органів влади був направлений лист про відрядження

до столиці з нагоди 10-річчя аварії на ЧАЕС двох працівників цеху радіаційної безпеки – Віталія Обука та Олександра Добровольського. В урочистій обстановці, яка панувала того дня у Маріїнському палаці, з рук Президента України Леоніда Кучми нетішинці одержали нагороди. Олександр Добровольський – Почесну відзнаку Президента України, а Віталій Обух – звання «Заслужений енергетик України».

У складі оперативного персоналу цеху радіаційної безпеки Віталій Обух трудився до 2010 року. Після запровадження на Хмельницькій АЕС автоматизованої системи контролю радіаційної обстановки (АСКРО) виникла потреба до її обслуговування залучити більш кваліфікованих працівників. Віталій Дмитрович – в їх числі.

Сама ж АСКРО призначена для здійснення безупинного автоматичного контролю радіаційної обстановки на промислому майданчику Хмельницької атомної електростанції, у санітарно-захисній зоні, зоні спостереження (30-кілометрова зона). АСКРО збирає інформацію у режимі реального часу, довгостроково її зберігає і надає поточну і ретроспективну інформацію про метеорологічні параметри та радіаційний стан у встановлених місцях контролю. До складу АСКРО входять 15 постів-контейнерів радіаційного контролю, чотири з яких розміщені на промайданчику, а решта – у 30-кілометровій зоні. Також на промайданчику знаходиться 14 постів контролю потужності дози гамма-випромінювання. Інформація з постів передається на станцію збору даних центрального поста контролю та дві станції збору даних. Інформація надходить кабельними лініями зв'язку і радіоканалами (для постів контролю у санітарно-захисній зоні і зоні спостереження). Персонал АСКРО забезпечує контроль функціонування усіх технічних і програмних засобів АСКРО у цілодобовому режимі.

– Завдяки АСКРО, – розповідає Віталій Обух, – є можливість здійснювати безперервний контроль радіаційної обстановки на промайданчику, у санітарно-захисній зоні та зоні спостереження, забезпечувати персонал достовірною інформацією. Отримані дані від АСКРО переконливо свідчать про безпечність експлуатації атомної електростанції і відсутність шкідливого впливу її діяльності на довкілля.

Віталію Дмитровичу у відповідності із службовими обов'язками доводиться бути у різних місцях зони спостереження і контролювати роботу постів радіаційного контролю. Трапляється, що місцеві жителі проявляють допитливість, мовляв, чи все вірно фіксується.

На що спеціаліст відповідає однозначно – системи захищені від несанкціонованого втручання і вся інформація фіксується на електронних носіях, які може перевірити будь-яка комісія. Та й що приховувати, коли за час експлуатації ХАЕС жодного разу не було зафіксовано понаднормативного перевищення гама-фону в порівнянні зі сталими природними показниками. Про це неодноразово Віталію Обуху доводилось розповідати під час участей у різних екологічних акціях, які працівники відділу роботи з громадськістю та ЗМІ організовували для жителів регіону.

Олександр Шустерук
Фото автора

ПОСТІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА СТАНОМ ДОВКІЛЛЯ

В умовах воєнного стану існують підвищені вимоги щодо контролю за рядом напрямків діяльності такого стратегічного підприємства як Хмельницька АЕС. У незмінних пріоритетах знаходиться моніторинг охорони навколишнього середовища на території промайданчика електростанції, санітарно-захисної зони та зони спостереження. На відділ охорони навколишнього середовища Хмельницької АЕС покладено завдання організації і проведення контролю за навколишнім природним середовищем, визначення ступеня впливу на неї діяльності енергетичного об'єкта. Цей аспект послужив приводом для зустрічі із провідним інженером еколого-хімічної лабораторії відділу охорони навколишнього середовища Галиною Мазур, трудовий стаж якої у цьому підрозділі сягає двох десятків років.

Галина Миколаївна зазначає, що відділ охорони навколишнього середовища охоплює великий спектр контролю за різними екологічними параметрами. Згідно з «Графіками відбору проб і проведення хімічних аналізів», виконується контроль за якістю поверхневих, підземних і стічних вод, ґрунтів та донних відкладень, атмосферного повітря, а також контроль за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних (автотранспорт) джерел забруднення. Якість поверх-

невих та стічних вод оцінюється за 35 показниками у 39 контрольних точках.

Також контролюється водойма-охолоджувач, річки Вілія, Горинь, Гнилий Ріг, Гуска, Утка, Цвітоха тощо. Підземні води оцінюються у двох водоносних горизонтах

за 18 показниками з використанням мережі з 229 спостережних свердловин.

Донні відкладення та ґрунти оцінюються за 21 показником на 26 контрольних точках. Якість атмосферного повітря за вмістом окислів сірки та азоту контролюється у 11 контрольних точках. Для проведення такого комплексу робіт одержані відповідні дозволи. Еколого-хімічна лабораторія атестована на право фізико-хімічних вимірювань під час контролю стану навколишнього природного середовища.

– Галино Миколаївно, я був свідком участі ваших колег на різних зустрічах із представниками громадськості. Запитань, як мовиться, ніколи не бракує.

– Цей процес постійний. Кожного разу делегації представників владних структур, місцевого самоврядування, вітчизняних та міжнародних інспекцій, які відвідують ХАЕС, отримують достовірну інформацію про стан довкілля. На основі багаторічних статистичних даних можна зробити висновок, що діяльність енергетичного об'єкта не призводить до погіршення стану довкілля. Показовим є той факт, що після пуску другого енергоблока відпала потреба частої експлуатації пускорезервної котельні, яка працює на мазуті. Парові котли вмикаються лише в разі необхідності перевірки після виходу з ремонту. Як засвідчує практика, гостей електростанції найбільше цікавить

якість води у місцевих річках, озерах та достатність її для виробничих потреб електростанції на даний час та у перспективі. Спеціалісти відділу охорони навколишнього середовища констатують, що свого часу проект Хмельницької АЕС був розрахований на експлуатацію 4 енергоблоків. У нашій технологічній водоймі при проектному рівні (203,0 метра) концентрується 120 млн кубометрів води. Технологічний стан водойми-охолоджувача підтримується за рахунок стоку річки Гнилий Ріг та атмосферних опадів. Цього, зазвичай,

достатньо для підтримання нормального рівня води і роботи електростанції.

На річках Гнилий Ріг та Горинь працюють атестовані водомірні пости, які здійснюють регулярні спостереження за основними характеристиками стоку. Багато років поспіль спеціалісти відділу охорони навколишнього середовища фіксують стабільні фізико-хімічні показники води, яка потрапляє з Гнилого Рогу. Її якість є задовільною і у станційній технологічній водоймі. За багатомісячними показниками вона краща, ніж у річці Горинь. Цьому сприяють об'єктивні фактори. Так, зокрема, водойма-охолоджувач Хмельницької АЕС практично позбавлена потрапляння стічних вод фабрик та заводів, станційна каналізаційна система постійно перебуває у справному стані. Науковцями доведено, що велику користь в очищенні технологічної водойми приносить моллюск дрейсени, поява якого була зафіксована понад 15 років тому. У цьому екологічному ланцюжку неабияка роль риб-біомеліораторів, розведенням яких активно займаються працівники гідротехнічного цеху Хмельницької АЕС.

Під час розмови із Галиною Мазур вловлюється її переживання за стан довкілля та неприхована гордість за плідну та корисну роботу колег. Малою батьківщиною провідного інженера є Славутчина, де у селі Іванівка пройшло дитинство. Жінка тут знає кожну стежину і вже вкотре переконається, що діяльність Хмельницької АЕС не позначилась на стані довкілля. Тут існують сприятливі умови для життя як людей, так і представників фауни.

Олександр Шустерук

На знімку: провідний інженер Галина Мазур та лаборант хімічного аналізу групи контролю поверхневих та стічних вод еколого-хімічної лабораторії Наталія Ковальська під час проведення еколого-хімічних досліджень.

Фото автора

КОЛДОГОВОР ВИКОНУЄТЬСЯ, УСІ ЗАХОДИ СПРЯМОВАНІ НА ДОПОМОГУ ЗСУ

У цей нелегкий для нашої країни час досить непросто вирішуються виробничі процеси, і в енергетиці, зокрема. Компанія НАЕК «Енергоатом» докладає значних зусиль, аби в повній мірі виконувались умови Колективного договору, аби працівники своєчасно отримували заробітну плату і їм надавалися визначені нашою соціальною конституцією пільги. Ми розуміємо, наскільки це важко за умов воєнного стану в країні.

За підсумками роботи, у першому півріччі 2022 року усі зобов'язання по виконанню КД на ХАЕС виконано на сто відсотків. Важко судити, яким буде підсумковий відсоток загалом по компанії, бо досить важка ситуація складається на захопленій ворогом Запорізькій електростанції. Не можна спрогнозувати

відсоток виконання умов Колективного договору на ЗАЕС, адже події, що там відбуваються, стосуються невиконання норм не лише КД, а й ядерного законодавства нашої держави. Тим не менше, Хмельницька АЕС забезпечила безумовне виконання усіх положень Колективного договору.

На рівні енергокомпанії керівництво НАЕК «Енергоатом» спільно із профспілковою організацією прийняли рішення, у якому виконання умов Колективного договору щодо надання допомоги нашим працівникам, соціально незахищеним категоріям персоналу здійснюватиметься за кошти нашої профспілкової організації.

В умовах воєнного стану переглянуто питання, якими, насамперед, має опікуватись

профком. Фінанси на ведення спортивно-масової, культурно-масової і оздоровчої роботи, насамперед, мають спрямовуватись на потреби підрозділів територіальної самооборони, допомогу ЗСУ і надання адресної допомоги працівникам нашого підприємства та членам їх сімей, що призвані до лав ЗСУ. Тим не менше, ми не залишаємо поза увагою Колективний договір. Сподіваюсь, що і надалі його виконання буде стовідсотковим.

Зазначу, що абсолютно всі суспільно-масові заходи, які проводяться на нашому підприємстві, – благодійні і спрямовані на збір коштів та надання матеріальної і моральної допомоги Збройним Силам України.

Михайло Гук,
голова ППО ХАЕС

БАЗОВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

7 серпня 2004 року о 20.33 розпочався життєвий цикл нового об'єкта атомної енергетики – енергоблока №2 Хмельницької АЕС.

Цій події передували тривалі і не безхмарні шляхи.

Реально роботи по блоку № 2 були розпочаті у 1983 році, коли на місці майбутнього реакторного відділення викопали котловани і у повному обсязі здійснили бетонну підготовку. 5 квітня наступного року вкладали перші тонни арматури у фундамент блока №2. Протягом року – тисячу кубометрів бетону. А вже у 1985-му здійснено монтаж внутрішніх стін реакторного відділення відмітки від 0.00 до 6.6. Вкладено 90 відсотків фундаменту під обладнання. У машзалі того року проводили армування нижньої плити фундаменту.

1986-й рік. Всі сили були кинуті на завершення першого енергоблока, але певний обсяг робіт прийшовся і на блок №2.

На 1987 рік припали роботи з вентиляції. Зведено монолітну залізобетонну стіну. Далі справи пішли «веселіше». У 1988 році виконано монтаж контурних стін з відмітки 41.2 до 46.0. Зведено перекриття вентиляційного центру. Проводиться монтаж управляючої обчислювальної системи (УС). Змонтовано купол захисної оболонки (40%). Змонтовано і забетонувано шахту реактора. В машзалі здійснено електромонтажні роботи, зокрема, монтаж кабелів металевих конструкцій, монтаж внутрішнього контуру заземлення. Проводяться опоряджувальні роботи, роботи з монтажу приладів теплотехнічного контролю, автоматичної пожежної сигналізації. В грудні здійснено монтаж 330-тонного корпусу реактора.

У 1989 році приступили до роботи із здачі центрального залу під «чистий» монтаж внутрішньокорпусного пристрою. Ведуться роботи з монтажу освітлення. Виконано контур заземлення.

На 1990 рік будівельні роботи по 2-му енергоблоку завершено на 85% і здійснюється підготовка до пуско-налагоджувальних робіт. Приміщення здано в оперативне і постійне обслуговування, встановлено 70 відсотків обладнання. У машзалі розпочато монтаж плит перекриття на відмітці 15.0.

Завершено електромонтажні роботи з освітлення, проведено прокладання кабелів на щит КВПІА, монтаж трансформаторів, струмопроводу контуру заземлення.

Змонтовано 25 відсотків зовнішньої мережі протипожежного водогону, вкладали фундамент між машинними залами 2,3,4. Прокладено з'єднувальний коридор між блоками №1 і №2.

Але ж 3 серпня 1990 року Верховна Рада України наклала мораторій на будівництво нових і збільшення потужності діючих АЕС.

Почалися нелегкі будні за виживання.

У 1995 році видано наказ Державного комітету України з використання ядерної енергії за №446 від 28.12.95 «Про призначення Державної приймальної комісії для прийняття в експлуатацію 2-го енергоблока Хмельницької АЕС».

До практичних кроків справа не дійшла у 1996-1999 роках. На зламі століть немовби всі прозріли і збганули слова В'ячеслава Чорновола, який у Книзі почесних гостей записав свого часу: «Робити так, як це зроблено на Хмельницькій АЕС, де другий енергоблок знаходиться у 90-відсотковій готовності, можуть тільки погані господарі...».

2000 року відбулось робоче засідання приймальної комісії із завершення будівництва другого енергоблока. У 2001 році оприлюднено «Заяву про екологічні наслідки діяльності Хмельницької АЕС після введення в експлуатацію блока №2». У 2002 році вдалося замінити акумуляторні батареї, що необхідні для ава-

ного енергоблока. Воно прийняте представником заводу-виробника і пройшло вхідний контроль.

13 липня Державна приймальна комісія вирішила: на підставі всебічного розгляду та оцінки фактичного стану об'єктів та систем енергоблока №2 Хмельницької АЕС вважати енергоблок готовим до проведення фізичного пуску, що включає завантаження реактора ядерним паливом, досягнення критичного стану реактора і виконання необхідних фізичних експериментів; провести фізичний пуск енергоблока №2 Хмельницької АЕС, починаючи з 14 липня.

Сьомого серпня відбувся енергетичний пуск блока.

«Знаменне дійство. Я тамую подих, у мене частий, але повний пульс. Сьогодні свято у мого народу – енергетичний пуск! Заметушаться атоми-іони, зігріється теплом енергоблок, і запрацює ще один

на здатність архівувати процеси. АСУТП побудована на сучасній елементній базі.

Стандартам надійної експлуатації відповідають і заходи із пожежної безпеки, здійснені з врахуванням рекомендацій наукових, експлуатуючих організацій, а також МАГАТЕ.

Загалом, це був колосальний вклад у майбутнє атомної енергетики.

У 2007 році коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) на другому енергоблоці склав 86 відсотків, а виробіток в 7 мільярдів 542 мільйони кіловат-годин електроенергії – найвищий показник серед аналогічних блоків в Україні.

За техніко-економічними розрахунками під час добудови енергоблока №2 ХАЕС на соціальний розвиток було перераховано 64,6 млн грн, зокрема, Хмельницькій області було виділено 45,7 млн грн, Рівненській – 18,9 млн грн.

Введено в експлуатацію 108 об'єктів у Хмельницькій та Рівненській областях: добудовано школи, мости, здійснено великі обсяги газифікації та ін.

Зокрема, в м. Нетішині згідно із планом підготовчих робіт до пуску 2-го енергоблока Хмельницької АЕС було побудовано акушерське відділення (пологовий будинок), завершено низку житлових будинків, здійснено реконструкцію Палацу культури, стадіону.

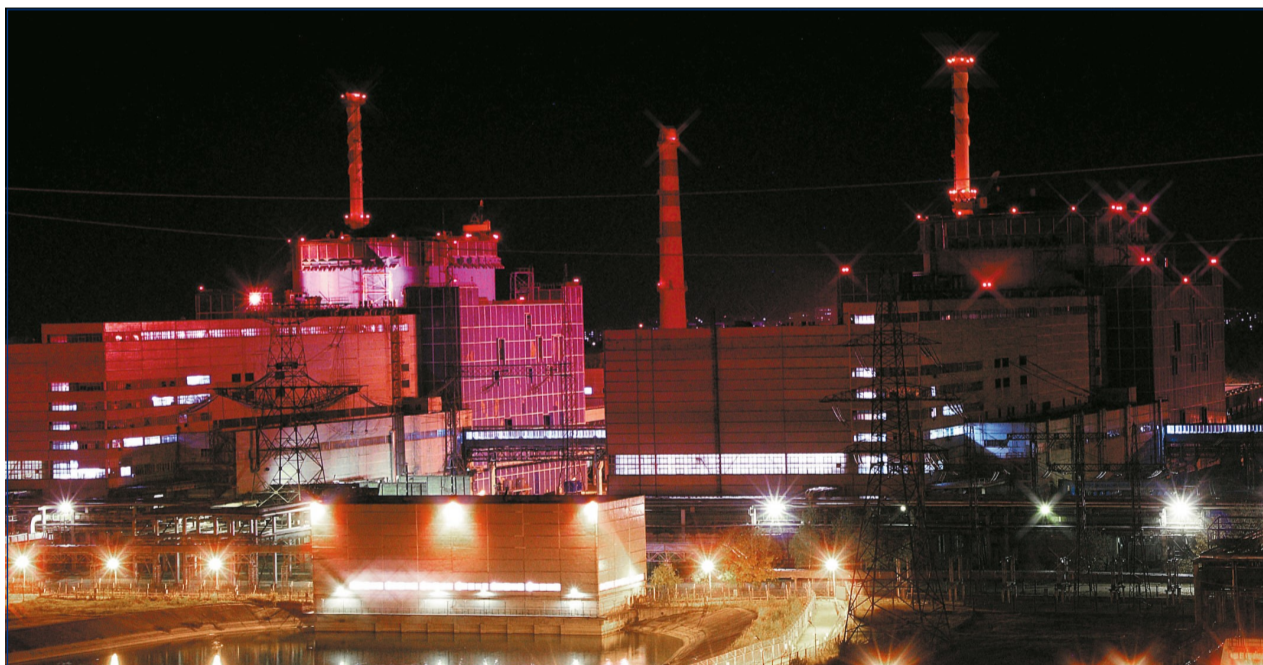
У Хмельницькій області найбільші суми направлені на реконструкцію моста через річку Горинь у м. Ізяслав (1 млн 502 тис. грн) та реконструкцію Славутського відділення обласної протитуберкульозної лікарні (1 млн 674 тис. грн). Проведено

газопровід і на вулицях Славуті.

Чимало коштів направлено на шкільні та дошкільні заклади. Завершено будівництво загальноосвітньої школи у селі Крупець, на яке виділено близько шести з половиною мільйонів гривень. Введено в дію школу в м. Славута (8 млн 863 тис. грн). На реконструкцію спецшколи-інтернату у м. Ізяслав спрямовано 3 млн 212 тис. грн, а на ЗОШ с. Кунів – майже сімсот тисяч гривень.

Пуск енергоблока здійснювали високопрофесійні фахівці, чий досвід і знання важливі для нового покоління, що завершить будівництво третього енергоблока і послужить основою для спорудження енергоблоків проекту AP1000 – п'ятого і шостого. Атомна енергетика України стоїть на порозі великих звершень, бо в ній – складова прогресу, основа розвитку економіки держави.

Віктор Гусаров
Фото Євгена Цибульського

рійного живлення енергоблока. А ще працівники електроцеху успішно провели заміну високочастотних загордзювачів на лініях електропередач 330 кіловольт.

24 листопада 2003 на другому енергоблоці ХАЕС завершено контрольне збирання реактора. Працівники комплексної дільниці з палива та реактора цеху централізованого ремонту провели складну операцію – завантажили імітатори тепловиділяючих збірок (ТВЗ) в реактор.

Напруженим був наступний рік. 20 червня на 2-му енергоблоці Хмельницької АЕС відповідно до програми успішно здійснено пробний пуск турбогенератора (ТГ) від стороннього джерела, а саме від пуско-резервної котельні. Випробування пройшли без зауважень і показали, що турбогенератор готовий до роботи в нормальному режимі експлуатації від ядерної паровиробничої установки.

На початку липня надійшло ядерне паливо для завантаження в активну зону дру-

мільйонник, плекаючи достаток і добро». Це реакція автора статті на ту подію.

Пуск блока означав, що багато сотень людей одержали цікаву роботу, високу заробітну плату, а місто Нетішин – гарантоване джерело тепла для домівок. Водночас Україна довела, що зробила важливий крок до енергонезалежності, і ми освоїли найсучаснішу методику управління ядерними технологіями, а також налагодили випуск техніки для АЕС, зокрема, електронної, яка повністю відповідає світовим аналогам, а то й перевершує їх. На ХАЕС було встановлено нову автоматизовану систему управління технологічними процесами (АСУТП), створену за найновішими технологіями українськими підприємствами «Радій», «Імпульс», «Моноліт». Особливостями цього обладнання, яке ще називаємо «мозком» енергоблока, є великі інформаційно-обчислювальні можливості, ідеальна «здібність» регулювання, унікаль-

За сумлінну працю і волонтерство

Почесною грамотою та нагородою «Все буде Україна» відзначено волонтерську діяльність працівниці комунального господарства ВП ХАЕС Наталії Муштук.

У робочий час вона контролює знезараження питної води, яка постачається користувачам міста-супутника ХАЕС, обслуговує КНС власних потреб. А от вільні від трудових буднів години жінка присвячує допомозі захисникам України: готує для військових домашні смаколики, передає на передову харчові продукти з власного господарства, підтримує Збройні Сили України фінансово.

Керівництво підрозділу відзначає Наталію як надзвичайно кваліфікованого фахівця, толерантну та відповідальну працівницю. Відзнаки Н. Муштук вручили генеральний директор ВП ХАЕС Андрій Козюра та заступник голови ППО ХАЕС Віталій Пятковський.

Фото Євгена Цибульського

ЖІНОЧИЙ БАТАЛЬЙОН ДІЄ

Діяльність волонтерок «Жіночого батальйону» загальновідома і зосереджена на кількох напрямках. Насамперед, у штабі надають допомогу внутрішньо переміщеним особам. Родини, які прибувають до Нетішина, обізнані, де слід шукати підтримку. У приміщенні, до якого нещодавно переїхали волонтери, є одяг та взуття для дітей і дорослих, постіль, посуд, іграшки, дитячі візочки, автокрісла та інші необхідні для дітей речі. Серед актуальних потреб родин – одяг для підлітків та взуття, пледи, ковдри й подушки, сковорідки та каструлі, інші необхідні речі.

Волонтерки формують також харчові набори. Керівниця «Жіночого батальйону» Наталія Форсюк розповідає, що продукти приносять небайдужі нетішинці, значну підтримку надає Церква ЄХБ «Фавор».

Жінки готують сухпайки для Збройних Сил України і комплектують аптечки,

надихають нетішинців підтримувати військових та приносити у штаб продукти довготривалого зберігання.

Волонтери звертаються до містян і за фінансовою підтримкою. Одна із форм отримання коштів – участь у благодійних ярмарках. Випічку і солодощі, сувеніри з українською символікою, патріотичні виробки пропонують придбати представниці «Жіночого батальйону» нетішинцям, щоб якомога більше коштів зібрати для наших захисників.

До штабу звертаються жителі Нетішинської міської територіальної громади, які перебувають у найгарячіших точках нашої країни. На потреби військових волонтерки оголошують цільові збори коштів. Зважаючи на наближення осені та холодів, триває збір на флісові кофти й дощовики для мобілізованих нетішинців.

ЗАПОВІДНА ПРИРОДА «МАЛОГО ПОЛІССЯ» – ПОРЯД

Місцевість навколо ХАЕС називають Малим Поліссям. За визначенням науковців, ця природна зона охоплює південну частину Рівненщини, а у північних районах – частину Хмельницької, Тернопільської та Львівської областей. Особливістю «Малого Полісся» є наявність низки рослин-ендемів, занесених до «Червоної книги України», а також таких, що не зустрічаються в іншій місцевості.

Унікальність «Малого Полісся» стала приводом для створення Національного природного парку, загальна площа якого складає 9515 гектарів у межах території Шепетівського району.

Гармонійному співіснуванню найбільшого енергетичного підприємства області з навколишньою флорою і фауною присвячено буклет «Заповідними стежками навколо ХАЕС», який хмельницькі атомники презентували співробітникам парку.

У мальовничому куточку Славути – Держлісгоспі – розташоване одне з приміщень Національного природного парку «Мале Полісся». Спільними зусиллями зі

славутськими лісівниками тут для школярів створили екологічну стежку, де діти поринають у світ природи, дізнаються про рослини, які нас оточують. Можна побачити екзотичні дерева, поширені у південних регіонах.

Дітлахи дізнаються, як різніться хвоя, торкаючись гілочок рослин. Екскурсоводи розповідають про птахів краю, відвідувачі у бінокль мають можливість розглядати пернатих у кронах дерев.

Співробітники Держлісгоспу проводять екскурсії територією Національного природного парку. Зокрема, екологічна стежка «Перлина Славутчини» на території гідробіологічного заказника «Голубе озеро» протяжністю 3,8 км з одинадцятьма оглядовими зупинками, дозволяє відвідувачам познайомитися з флорою та фауною краю.

В числі пріоритетів роботи Хмельницької АЕС – охорона навколишнього середовища. За час експлуатації енергоблоків жодного разу не було зафіксовано негативного впливу на довкілля. І це найважливіший показник безпечності атомної електростанції.

Юлія Тараторкіна

Фото Євгена Цибульського

ГОТЕЛЬ НАДАЄ ПОСЛУГИ

Готельно-ресторанний комплекс ЦДЗ ХАЕС надає послуги уже понад 10 років. Номерний фонд готелю нараховує 35 номерів, з них – чотири одномісні «Люкси», інші номери для проживання – це тридцять один одномісний «Стандарт».

Під час проживання гості комплексу мають можливість скуштувати смачні страви, адже тут розташований і ресторан «Явір» з двома банкетними залами: на 150 та 12 чоловік.

Заклад харчування повноцінно забезпечує усіх сніданками, обідами та вечерями.

Готельно-ресторанний комплекс має зручні під'їзні шляхи із необхідними дорожніми знаками, упорядковану охайну територію, автостоянку з твердим покриттям.

Координати можна дізнатися за телефонами:

адміністрація: (03842) 6-30-68,

адміністратор готелю: (03842) 6-30-10, (067) 381-58-82,

офіціанти: (03842) 6-30-60.

Популярні та рідкісні імена в Україні 2022

В Україні немає обмежень чи заборон на присвоєння тих чи інших імен. Тож батьки дітей мають право називати своїх малюків будь-якими іменами, які їм до вподоби. У Мінюсті зазначають, що за I півріччя 2022 року найпопулярнішими жіночими іменами, які давали новонародженим дівчаткам, є: Анна, Софія, Марія, Вікторія, Анастасія, Соломія, Олександра, Поліна. Разом з тим відмічають, що стрімкої популярності набирає ім'я Стефанія після перемоги українського гурту Kalush Orchestra на пісенному конкурсі «Євробачення-2022» з піснею «Stefania».

Найпоширенішими ж чоловічими іменами стали: Артем, Олександр, Максим, Богдан, Марк, Дмитро, Михайло. Варто зазначити, що попу-

лярне в минулі роки ім'я Владислав цього року не в тренді. Але не всі новоспечені батьки віддають перевагу простоті та лаконічності. Багато хто хоче виділитися і дати дитині ім'я «не як у всіх».

Отож, цього року серед рідкісних жіночих імен маємо такі: Аделіна-Джавеліна, Квітослава, Дзвенислава, Червонка, Йордана, Євангеліна, Чіамада-Аделіна, Фрея, Жасмін, Хозайка, Аріель, Зореслава, Міссі.

Серед рідкісних чоловічих зафіксували: Артур-Байрактар, Ян-Джавелін, Миролюб, Варфоломій, Князь, Северус, Зореслав, Моїсей, Лорд, Марілуїз, Миродар, Добромир, Граф. Загалом, впродовж першої половини 2022 року на світ з'явилося 104 905 маленьких громадян України.

Нові виставки у краєзнавчому музеї

Нещодавно дві нові виставки відкрились у краєзнавчому музеї міста.

Цікавою і насиченою є виставка, що присвячена Дню Української державності. Серед інших на ній представлені експонати, які засвідчують нинішню боротьбу українського народу за свою державність.

Виставка «Жінка. Прочитання образу» відкрита в рамках міжмузейного виставкового проекту «Осання жінці» (реалізується Не-

тішинським краєзнавчим музеєм і Музеєм книги та друкарства ДІКЗ м.Острога). До слова, це вже сьома виставка проекту. Попередня – «Жіночі образи в колекціях» – була реалізована разом із кореспондентом газети «Перспектива» Олександром Шустеруком. Присвячена виставка читачкам впродовж нашого жіноцтва у різні періоди.

Світлина, речі побуту, одяг стали колоритним доповненням виставки.

На відкритті виставки своїми враженнями та думками поділилися заступник працівника культури України, директор Музею книги та друкарства ДІКЗ м. Острога Світлана Позіховська, працівниця бібліотеки для юнацтва Алла Недаховська, експозиціонер виставки Валерій Походько.

Тема жіноцтва і зараз дуже актуальна. Наші жінки та дівчата і на передовій – у лавах ЗСУ, і на волонтерських фронтах. Сподіваємось, що після перемоги вони стануть героїнями нових повістей та романів.

вікон». Цю композицію Гершвін почув у Нью-Йорку у виконанні Українського національного хору під керівництвом Олександра Кошиця. Почув – і написав одне з найгеніальніших і найвідоміших джазових творів. З моменту написання композиції її виконали безліч виконавців, але найвідомішим лишається Summertime у виконанні Луї Армстронга, Еллі Фіцджеральд, а також Чарлі Паркера.

ЦІКАВО ЗНАТИ

Українські народні пісні спонукали багатьох композиторів до написання світових музичних шедеврів. Наприклад, в основі композиції Summertime – арії, яку написав Джордж Гершвін у 1935 р. для опери «Поргі та Бесс», однієї з найвідоміших пісень у світі – лежить українська коліскова «Ой, ходить сон коло

ПОПОВНЕННЯ

3 27 липня по 3 серпня 2022 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 6 немовлят: 4 хлопчики і 2 дівчинки.

Нетішинських немовлят цього разу 3: 1 хлопчик і 2 дівчинки.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала мешканка м. Славути Олена

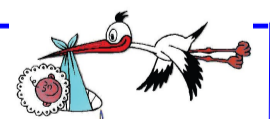
Віталіївна Котик.

Її синочок народився вагою 3950

грамів при зрості 54 сантиметри.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ї.

Дані на 9 годину 3 серпня 2022 року.

Перспектива

Розповсюджується безкоштовно

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція.

Тел.: редактор 6-37-85;

кор-т: 6-37-86;

khnpp.atom.gov.ua

Зам. 1800. Тираж 1000 екз. Обсяг 1 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.

Віддруковано у видавництві «А-Прінт», м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28, тел. 52-27-37.

Свідцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.

Головний редактор В.П. Гусаров, тел.: 6-37-84

E-mail: gusarov.viktor@khnpp.atom.gov.ua